

## Socialstyrelsen och de 305 unga som kördes till sjukhus efter överdoser i suicidalt syfte av ADHD-droger



19 december 2024

Socialstyrelsens rekommendationer har gjort att Sverige nu ligger i världstoppen vad gäller att ösa ut amfetaminpreparat ("ADHD-medicin") till unga. Och med det följer ett alarmerande antal unga som fått köras till sjukhus efter överdoser i suicidalt syfte av samma ADHD-droger. Men Socialstyrelsen tar inget ansvar, vill inte lyssna, vill inte svara på frågor, blundar och låtsas som att den katastrofala situationen inte finns.

Förra året kördes 305 unga (10-19) till sjukhus efter överdoser i suicidalt syfte av ADHD-droger (Ritalin, Concerta, Elvanse, Strattera, Intuniv etc.). Fall som rapporterades av läkare/sjukvårdspersonal till Giftinformationscentralen (GIC). Det högsta antalet någonsin.

En av dessa ADHD-droger, det storsäljande **amfetaminet Elvanse**, uppmärksammades i somras i Aftonbladet (29/7). Man skrev då om skadorna av pillret i artikeln "*Rekordmånga rapporter om biverkningar – substans mot adhd i toppen*". Det var en befogad uppmärksamhet då Läkemedelsverket upprättat hela **140 biverkningsrapporter för 2023** om barn och unga som tagit överdoser av just Elvanse i självdestruktivt syfte. Anledningen till att man för Elvanse – men tyvärr inte om fallen runt de andra ADHD-drogerna – upprättat biverkningsrapporter, är att Sverige är det koordinerande utredningslandet i Europa för säkerhetsuppföljningen av Elvanse.

Man måste, för att förstå det ovanstående, veta att psykiatriker INTE skriver biverkningsrapporter om de barn och unga som visar självdestruktivt beteende i samband med intag av ADHD-droger. **Förra året inkom 2 (!) sådana rapporter.** Det borde alltså vara väldigt omtumlande för dem som granskar skador i samband med ADHD-droger att veta att 140 biverkningsrapporter nu upprättats av Läkemedelsverket – *enbart* för amfetaminet

Elvanse. För de övriga, 305-140=165, fallen som kördes till sjukhus efter överdoser av andra ADHD-droger har Läke-medelsverket än inte upprättat någon biverkningsrapport.

**För att upprepa: Vi har alltså för förra året 140, av Läke-medelsverket upprättade *allvarliga biverkningsrapporter*, om barn och unga som fått köras till sjukhus efter överdoser i suicidalt syfte av just Elvanse.**

Uppgifterna ovan har utfåtts genom den utmärkta svenska offentlighetsprincipen, som ger oss medborgare möjligheter att få data om vad som pågår på olika myndigheter och hur dessa hanterar alarmerande uppgifter. Den ger möjlighet till granskning och till att inte enbart vara en megafon för vad berörda myndigheter behagar låta oss veta.

Och vad vore rimligare än att rikta frågor till Socialstyrelsen (Kunskapsmyndigheten) om konsekvenserna av myndighetens behandlingsrekommendationer om ADHD. Att ställa dessa i relation till de katastrofala siffrorna om unga som fått köras till akuten efter överdoser av just de amfetaminpreparat som myndigheten drivit upp användningen av.

Vad vet Socialstyrelsen om dessa fall? Vad hände med dessa barn och unga när de skrevs ut från akuten och kom på återbesök till den psykiatriker som förskrivit amfetaminpreparaten till dem? Fick de samma piller igen; skrevs ännu mer psykofarmaka ut? Vilken uppföljning har Socialstyrelsen gjort?

Svaren från Socialstyrelsen gör dock att man starkt måste ifrågasätta vilka intressen myndigheten anser sig representera. Vi borde förvänta oss ett bekymrat svar om situationen, information om vad Socialstyrelsen vet om förhållandena, data om vad myndigheten avser att göra för att förhindra att dessa skador fortsätter att ske. Men i stället ger myndigheten (utredaren SvM) ett arrogant svar, *att det här är inget för Socialstyrelsen, vänd dig till Läke-medelsverket.*

**Kort sagt, Socialstyrelsen tar inget ansvar, vill inte lyssna, vill inte svara på frågor, blundar och låtsas som att den katastrofala situationen inte finns.**

När media knackar på om ADHD-diagnosticering och behandling brukar svaren vara att ökningen i diagnosticering och förskrivning av amfetaminpreparat beror på "bättre kunskap", och att myndigheten "följer utvecklingen noga".

Man kanske då också borde fråga: Beror den här ökningen av skadade barn och unga också på "bättre kunskap", och vad har myndigheten fått fram om saken när man nu "följer utvecklingen noga"?

Janne Larsson  
skribent